

CERTIFIKACE V OBCHODU S BANÁNY

(Společnost pro Fair Trade, 2010)

www.fairtrade.cz

www.zaferovebanany.cz

Certifikace jsou písemné záruky vydané nezávislou certifikační agenturou, které deklarují, že výrobní postup nebo výrobek splňuje určitá kritéria nebo požadavky tzv. standardu. Obecně se setkáváme s environmentálními a sociálními standardy, zaměřenými na výrobní a v případě fair trade i obchodní proces.

Environmentální standardy se zaměřují na otázky životního prostředí, jako je ochrana půdy, ochrana vod, vyloučení kácení původních pralesů pro rozšiřování produkce, používání pesticidů či nakládání s odpady.

Sociální standardy se pak zabývají právy malých producentů a zaměstnanců, ochranou jejich zdraví.

Existuje více certifikačních programů zaměřených na exportní ovoce a zeleninu, tedy i na banány.

Mezi nejvýznamnější environmentální, sociální nebo kombinované certifikáty týkající se obchodu s banány jsou certifikáty **ekologického zemědělství**, **fair trade** certifikáty, certifikace **Rainforest Alliance** a normy **SA8000, ISO 14001 a Global Gap**.

Všechny zmíněné certifikace jsou **dobrovolné**, tj. výrobci a obchodníci se mohou rozhodnout, zda je přijmou nebo ne. Liší se však co do vlastnictví, cílů, požadavků, rozšíření, či kontrolních ukazatelů a postupů.

Všechny, až ekologické certifikace, jsou ve vlastnictví nevládních organizací. Standardy ekologického zemědělství se dělí mezi nevládní, vládní, mezivládní organizace.

Hlavní charakteristiky certifikačních schémat

Certifikace	Ekologické zemědělství (BIO)	Fairtrade	Rainforest Alliance	SA8000	ISO 14001	Global Gap
<i>Vlastnictví (kdo ovlivňuje vytváření pravidel)</i>	Nevládní organizace, vládní organizace	Nevládní organizace, síť producentů z Afriky, Asie, Latinské Ameriky	Síť nevládních organizací z Latinské Ameriky, kde je hlavním členem Rainforest Alliance	Komerční subjekty, odbory, vládní organizace, nevládní organizace	Mezinárodní organizace pro standardizaci	Komerční subjekty (zpracovatelé, dodavatelé, maloobchody)
<i>Rozšíření</i>	Všechny země	Rozvojové země	Rozvojové země	Všechny země	Všechny země	Všechny země
<i>Nositelé</i>	Všechny typy farem	Především malí farmáři	Velké farmy	Velké farmy a zemědělsko-průmyslové subjekty	Velké farmy a zemědělsko-průmyslové subjekty	Celý dodavatelský řetězec
<i>Hlavní zaměření</i>	Ekologické zemědělství	Spravedlivých obchod, důstojná práce a rozvoj komunit	Ochrana ekosystémů, lidí a divokých zvířat	Důstojná práce	Řízení dopadu aktivit na životní prostředí	Bezpečnost potravin
<i>Finanční nezávislost na komerčních subjektech</i>	Plná	Plná	Částečná	Plná	Plná	Nízká
<i>Požadavky sociálních standardů</i>	Standardy nestanoveny	Vysoké	Nižší	Vyšší	Standardy nestanoveny	Standardy nestanoveny
<i>Požadavky environmentálních standardů</i>	Vysoké	Nižší	Nižší	Standardy nestanoveny	Standardy nestanoveny	Velmi nízké
<i>Nezávislost auditů</i>	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká
<i>Povinnost splňovat stanovené sociální nebo environmentální standardy</i>	Přísná	Přísná	Méně přísná	Přísná	Standardy nestanoveny	Přísná
<i>Dodatečné náklady</i>	Vyšší	Vyšší	Nízké	Nízké	Nízké	Nízké

Vytvořeno podle

UN FAO. 2009. *Certification in The Value Chain for Fresh Fruits*

Consumers International. 2010. *Checked out: Are European supermarkets living up to their responsibilities for labour conditions in the developing world?*